ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Θεόδωρος Μεγαλοοικονόμου*

Οσο περισσότερο πλησιάζουν οι εκλογές τόσο περισσότερο γίνεται σαφές ότι η «επόμενη ημέρα» θα αποκαλυφθεί πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι παρουσιάζεται.

Τα αιματηρά γεγονότα στο Παρίσι δεν ήταν απλώς ένα «εξωτερικό» συμβάν, το οποίο εκμεταλλεύεται ο κάθε Σαμαράς, δίνοντας εκ νέου τα ακροδεξιά, ρατσιστικά, αντιμεταναστευτικά διαπιστευτήριά του στους Ευρωπαίους πάτρωνές του για μιαν Ελλάδα αδιαπέραστο και θανατηφόρο τείχος απέναντι σε μεταναστευτικά και προσφυγικά κύματα. Ηδη πριν από την 7η Ιανουαρίου, το Παρίσι όπως και το Λονδίνο πέρασαν τις γιορτές με περιπολίες ειδικών σωμάτων του Στρατού – μια ανάγλυφη έκφραση της νέας περιόδου στην οποία έχει εισέλθει η Ευρώπη.

Αυτή είναι η Ευρωπαϊκή Ενωση με την οποία θα «διαπραγματευτούν» οι κύριοι αντίπαλοι της 25ης Ιανουαρίου – υποσχόμενοι και οι δύο την αποφυγή «μονομερών» ενεργειών και την πάση θυσία παραμονή στην Ε.Ε., στην ευρωζώνη και στο ευρώ.

Αυτή είναι η «επόμενη μέρα»: μια πανευρωπαϊκή «κατάσταση εκτάκτου ανάγκης», πάνω σ' ένα ποικιλοτρόπως εύφλεκτο έδαφος, που εγκυμονεί γεωπολιτικές ανακατατάξεις «στα πέριξ», με απρόβλεπτη την εκρηκτική τους ανάδυση.

Κατά τα φαινόμενα, ο ΣΥΡΙΖΑ θα κόψει πρώτος το νήμα, εκφράζοντας, με αυτό τον τρόπο, πλατιά λαϊκά στρώματα που θέλουν να δώσουν ένα τέλος στους δικομματικούς εντολοδόχους της τρόικας και της οικονομικής, κοινωνικής και υπαρξιακής τους εξόντωσης, γεμάτα προσδοκίες ότι η «επόμενη μέρα» θα είναι μια άλλη μέρα.

Μέχρι τώρα, ωστόσο, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει καλέσει τις λαϊκές μάζες προς μια κινηματική διαδικασία ανατροπής του συστήματος, έκφραση των άλυτων αντιφάσεων του οποίου είναι η κρίση. Λειτουργεί σε μια λογική «ανάθεσης», διεκδίκησης, δηλαδή, της υποστήριξης των λαϊκών στρωμάτων ως ψηφοφόρων, που δεν καλούνται, δεν παρακινούνται προς ένα

διαφορετικό όραμα, και σε έμπρακτα βήματα, «πέρα από» την κοινωνική οργάνωση που τους καταστρέφει τη ζωή, αλλά, απλώς, αναμένουν, με τον ίδιο, μέχρι τώρα, «τρόπο σκέψης και πράξης», να επιστρέψουν, μέσω μιας νέας διαχείρισης του συστήματος, στον προ κρίσης τρόπο και επίπεδο ζωής.

Αν και η λέξη «Αριστερά» έχει καταλήξει να στεγάζει ποικίλων ειδών μορφώματα, ωστόσο η λέξη «ριζοσπαστική» θα μπορούσε να σηματοδοτεί την επαναφορά της πάλαι ποτέ επιδίωξης της Αριστεράς για τον σοσιαλισμό. Γιατί, τι άλλο θα σήμαινε μια πραγματική Αριστερά;

Το ερώτημα είναι αν το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ έχει στόχο τον σοσιαλισμό και, επομένως, αν επαναφέρει τη θεωρία του «κοινοβουλευτικού (ειρηνικού) δρόμου στον σοσιαλισμό». Αφήνοντας, φυσικά, ως έχει το αστικό κράτος με τα ένοπλα σώματά του και εκτρέφοντας την αυταπάτη ενός «ελέγχου» του εγγενώς ταξικού του ρόλου μέσω μιας «άλλης» διαχείρισής του.

Στον βαθμό που δεν τίθεται ζήτημα σοσιαλισμού, τότε μιλάμε για κατάργηση των μνημονίων, για αντιμετώπιση της κρίσης του χρέους, για άρση των πολιτικών της λιτότητας κ.λπ., εντός του καπιταλισμού. Ξεχνώντας ότι η νεοφιλελεύθερη πολιτική είναι ο τρόπος ύπαρξης του καπιταλισμού στην εποχή της «θανάσιμης αγωνίας του». Οτι η δημιουργία της ευρωζώνης και του ευρώ εκφράζουν μιαν αμετάκλητη επιλογή, τον τρόπο ύπαρξης του ευρωπαϊκού καπιταλισμού, προκειμένου να διατηρηθεί η κερδοφορία του χρηματιστικού και του μονοπωλιακού κεφαλαίου μέσα από τη σύνθλιψη κοινωνικών στρωμάτων, λαών και χωρών.

Με το «πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης», λοιπόν (που αναπόφευκτα θα «επικαιροποιηθεί» περαιτέρω μετά τις εκλογές), αυτό στο οποίο αποβλέπει και οραματίζεται η «ριζοσπαστική» αριστερά είναι ένας «καλύτερος καπιταλισμός»;

Μια πρώτη επείγουσα απάντηση στη μαζική εξαθλίωση, από μια πραγματικά «ριζοσπαστική αριστερή κυβέρνηση», θα ήταν, για παράδειγμα, η εφαρμογή αυτού που εκφράζει το σύνθημα «λιγότερη δουλειά, δουλειά για όλους» χωρίς μείωση του μισθού.

Είναι η μόνη πραγματική απάντηση στο «εδώ και τώρα», που το συνδέει, ωστόσο, με το μέλλον, με την προοπτική και την πάλη για μιαν άλλη κοινωνία, με μιαν άλλη, ριζικά εναλλακτική οργάνωση και έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας. Αυτό θα ήταν συνυφασμένο, πέρα από τη μονομερή διαγραφή του χρέους, με την Εθνικοποίηση των τραπεζών και του μεγάλου κεφαλαίου, χωρίς αποζημίωση και κάτω από εργατικό έλεγχο. Και

με αυτονόητη την έξοδο από την Ε.Ε., στην προοπτική των Ενωμένων Σοσιαλιστικών Πολιτειών της Ευρώπης.

Κάθε άλλη προσέγγιση, στη λογική της ταξικής συνεργασίας και των ατέλειωτων συμβιβασμών, θα κινηθεί αναπόφευκτα στην κατεύθυνση των πρόσκαιρων, πυροσβεστικών λύσεων, τροφοδοτώντας, εν μέσω μιας «κατάστασης διαρκούς εκτάκτου ανάγκης», την απελπισία και το αδιέξοδο των κονιορτοποιημένων από την κρίση κοινωνικών στρωμάτων που, απογοητευμένα από τη διάψευση των υποσχέσεων της «Αριστεράς», υπάρχει ο κίνδυνος να συρθούν στις ακροδεξιές και νεοναζιστικές ορδές.

Οι εκλογές δεν είναι παρά μόνο μια στιγμή της μάχης που ανοίγεται μπροστά μας.

Το ζήτημα του υποκειμενικού παράγοντα, του επαναστατικού υποκειμένου, που δραματικά απουσιάζει, είναι η πρώτη προτεραιότητα. Ενάντια στην παθητική ανάθεση, η συλλογική ανατρεπτική δράση ενεργών υποκειμένων.

* ψυχίατρος

efsyn.gr